

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

Όν/μο:.....

Ύλη:

31

Β' Λυκείου

14-10-12

Θεωρ. Κατ.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ

ΛΥΣΙΟΥ ΥΠΕΡ ΜΑΝΤΙΘΕΟΥ 1-3

1. Εἰ μὴ συνήδη , ὦ βουλή , τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντός τρόπου κακῶς ἐμέ ποιεῖν , πολλήν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας ἤγοῦμαι γάρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους , οἵτινες ἂν αὐτούς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον
2. τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι . ἐγὼ γάρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω , ὥστ' ἐλπίζω καί εἰ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος , ἐπειδάν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων , μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον
3. ἤγήσεσθαι . ἀξιῶ δέ , ὦ βουλή , ἔάν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω , ὡς εὖνους εἰμί τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν , μηδέν πῶ μοι πλέον εἶναι ἔάν δέ φαίνομαι <καί> περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρά τὴν δόξαν καὶ [παρά] τούς λόγους τούς τῶν ἐχθρῶν , δέομαι ὑμῶν ἐμέ μὲν δοκιμάζειν , τούτους δέ ἠγεῖσθαι χεῖρους εἶναι . πρῶτον δέ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα , οὐδέ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας .

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα : «ἐγὼ γάρ οὕτω σφόδρα.....χεῖρους εἶναι». (Μονάδες 10)

B. 1. Ποια είναι τα στοιχεία που συνθέτουν το εναντίον του Μαντιθέου κατηγορητήριο , σύμφωνα με τα δεδομένα της παραγράφου 3 του κειμένου ; (Μονάδες 10)

2. Να υποδείξετε τις εκφράσεις του κειμένου με τις οποίες ο Μαντίθεος χαρακτηρίζει το ήθος των αντιπάλων του και αυτές με τις οποίες προβάλλει το δικό του ήθος .

(Μονάδες 10)

3. Να αναφέρετε δύο σημεία του κειμένου όπου εντοπίζουμε εὖνοια και άλλα δύο όπου εντοπίζουμε ευμάθεια .

4. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις λέξεις που σας δίνονται παρακάτω . Δίπλα σε καθεμιά από αυτές , να γράψετε μία άλλη λέξη, ετυμολογικώς συγγενή , από το αρχαίο κείμενο που σας δίνεται :
συνείδηση , ηγεμόνας , διάβολος , ευτυχία , βίος .

(Μονάδες 10)

5. Να αναφέρετε ονομαστικά τις έντεχνες πίστεις και να αναπτύξετε δύο απ' αυτές .

(Μονάδες 10)

Γ.ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ὁ δὲ Καλλικρατίδας πυνθανόμενος τὴν βοήθειαν ἤδη ἐν Σάμῳ οὖσαν , αὐτοῦ μὲν κατέλιπε πεντήκοντα ναῦς καὶ ἄρχοντα Ἐτεόνικον , ταῖς δὲ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἀναχθεῖς ἐδειπνοποιεῖτο τῆς Λέσβου ἐπὶ τῇ Μαλέᾳ ἄκρα [ἀντίον τῆς Μυτιλήνης]. Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔτυχον καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δεῖπνοποιούμενοι ἐν ταῖς Ἀργινοῦσαις· αὐταὶ δ' εἰσὶν [ἀντίον τῆς Λέσβου]· τῆς δὲ νυκτὸς ἰδὼν τὰ πυρὰ , καὶ τινων αὐτῶ ἐξαγγελιάντων ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶεν , ἀνήγετο περὶ μέσας νύκτας , ὡς ἐξαπιναίως προσπέσοι .

(Ξενοφῶντος , Ἑλληνικά 1,6,26-27)

Λεξιλόγιο: πυνθάνομαι = πληροφοροῦμαι , μαθαίνω
ἀνάγομαι=αποπλέω .
ἀντίον=ἀπέναντι .
ἐξαπιναίως=ξαφνικά , αιφνιδιαστικά .
προσπίπτω=επιτίθεμαι .

Παρατηρήσεις:

A. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα.

(μονάδες 20)

B.1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

ναῦς : γενική ενικού και δοτική πληθυντικού .

ἄρχοντα : ονομαστική και κλητική ενικού .

αὔται : δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος .
νυκτός : δοτική πληθυντικού .

(μονάδες 4)

β. κατέλιπε : το γ' πληθυντικό οριστικής Ενεστώτα .

ἔτυχον : το β' ενικό ευκτικής ενεστώτα .

εἰσὶν : το ίδιο πρόσωπο στον παρατατικό

ἴδων : τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα .

ἔξαγγειλάντων : το γ' ενικό οριστικής Μέλλοντα

ἀνήγετο : το απαρέμφατο Ενεστώτα στην άλλη φωνή

(μονάδες 6)

2.α. Να χαρακτηριστούν συντακτικώς οι λέξεις του κειμένου:

τήν βοήθειαν , οὔσαν, ἐν ταῖς Ἀργινούσαις , τα πυρά , τινων .

(μονάδες 5)

β. «ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶεν»

Να αναγνωριστῆ ἡ δευτερεύουσα πρόταση .

(εἶδος , εισαγωγή , εκφορά , συντακτική θέση)

(μονάδες 5)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(Ενδεικτικές)

Α.Μετάφραση:

Ο Καλλικρατίδας λοιπόν , επειδή μάθαινε πως η βοήθεια βρισκόταν πια στη Σάμο , από τη μια άφησε σ' αυτό το μέρος πενήντα πλοία και αρχηγό τον Ετεόνικο και από την άλλη , αφού απέπλευσε με τα εκατόν είκοσι , έπαιρνε το φαγητό [του] στο ακρωτήριο Μαλέα της Λέσβου [απέναντι από τη Μυτιλήνη] .Και την ίδια μέρα συνέβη κι οι Αθηναίοι αν παίρνουν το φαγητό [τους] στις Αργινούσες ` αυτές βρίσκονται απέναντι από τη Λέσβο` και τη νύχτα , όταν είδε τις φλόγες και του ανήγγειλαν μερικοί ότι ήταν οι Αθηναίοι , απέπλεε τα μεσάνυχτα , με σκοπό να [τους] επιτεθεί ξαφνικά .

1.α. νεώς/ναυσί , ἄρχων/ἄρχον , ταύταις , νυξί .

β. καταλείπουσι(ν) , τυγχάνοις , ἦσαν, ὄρων , ἐξαγγελεῖ , ἀνάγειν .

2.α. τήν βοήθειαν : αντικείμενο στη μετοχή πυνθανόμενος .

οὓσαν : κατηγορηματική μετοχή , συνημμένη στο αντικείμενο την βοήθειαν

ἐν ταῖς Ἀργινούσαις : εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός της στάσης σε τόπο .

τα πυρά : αντικείμενο στη μετοχή ιδών.

τινων : υποκείμενο στη μετοχή ἐξαγγειλάντων .

β. «ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶεν»

Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση .Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὅτι (αντικειμενική κρίση).Εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου ἐξαγγειλάντων και λειτουργεί ως ἔμμεσο αντικείμενο στη μετοχή ἐξαγγειλάντων .

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ